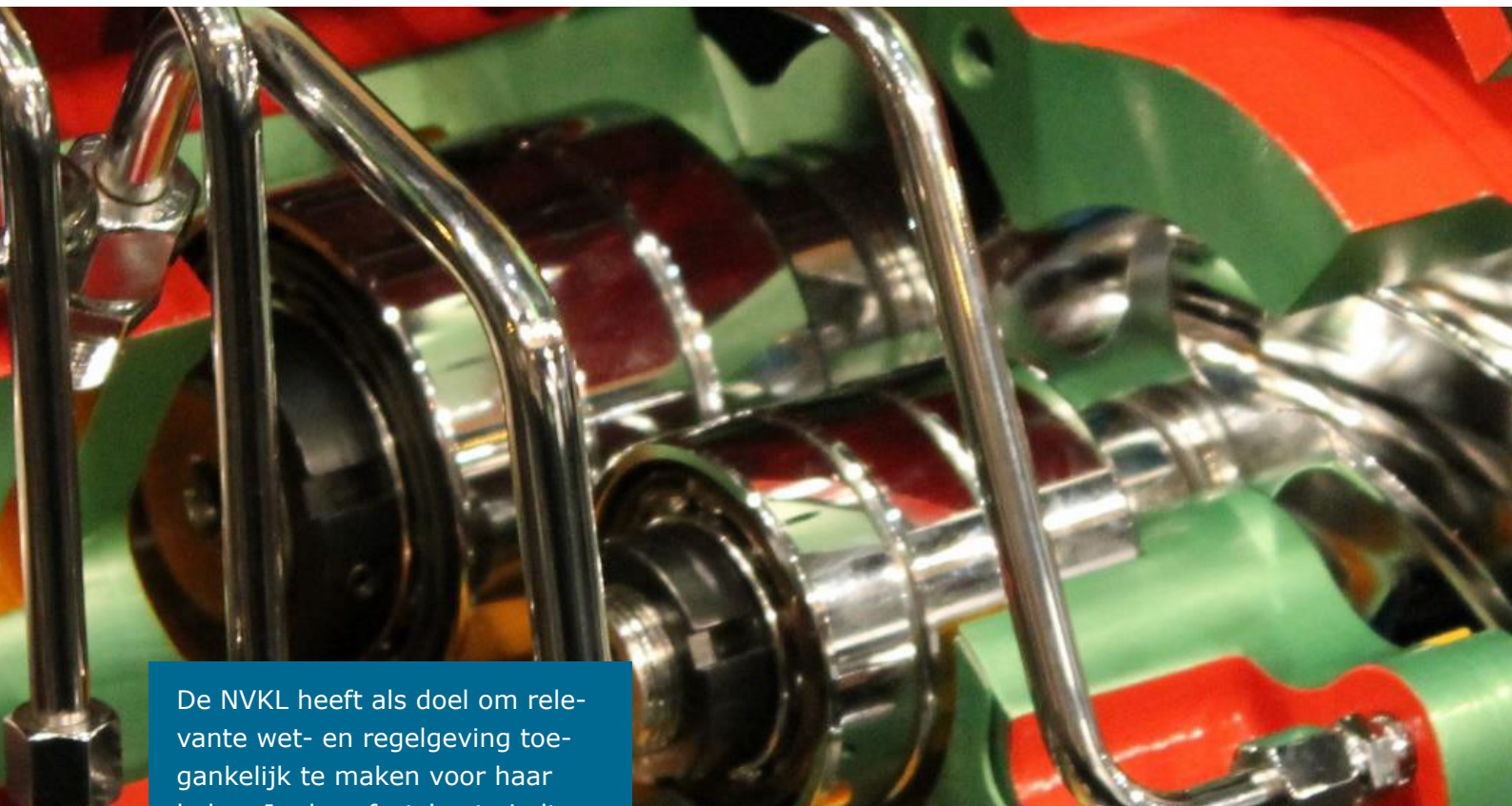

Factsheet

Activiteitenbesluit

De NVKL heeft als doel om relevante wet- en regelgeving toegankelijk te maken voor haar leden. In deze factsheet vindt u de onderwerpen uit het Activiteitenbesluit die voor de koeltechnische sector belangrijk zijn.

Op de website vindt u alle wetteksten en verschillende producten die het voldoen aan de wetgeving vergemakkelijken: www.nvkl.nl/activiteitenbesluit-natuurlijke-koudemiddelen

Versie: Mei 2021

De feiten

In het Activiteitenbesluit staan milieuregels, vooral voor bedrijven. Alle bedrijven in Nederland vallen onder het Activiteitenbesluit, behalve als ze geen 'inrichting' zijn. Veel van de voorschriften van het Activiteitenbesluit zijn verder uitgewerkt in de Activiteitenregeling. In het Activiteitenbesluit staan regels per soort milieubelastende activiteit (bijvoorbeeld metaalbewerking) en per soort milieubelasting (bijvoorbeeld geluid). In het Activiteitenbesluit zijn eisen opgenomen voor koelinstallaties met natuurlijke koudemiddelen. Voor het in werking hebben van een koelinstallatie zijn voorschriften opgenomen in het Activiteitenbesluit §3.2.6.

Voor de praktische invulling van de aanvullende eisen wordt in artikel 3.16d verwezen naar:

- PGS13 (brandveilige, arbeidsveilige en milieuveilige toepassing van ammoniak als koudemiddel in koelinstallaties en warmtepompen)
- NPR7600 (toepassing van koolwaterstoffen als koudemiddel in koelsystemen en warmtepompen)
- NPR7601 (toepassing van kooldioxide als koudemiddel in koelsystemen en warmtepompen).

Factsheet

Activiteitenbesluit

In de praktijk

De belangrijkste voorschriften uit het Activiteitenbesluit van toepassing voor de koeltechnische sector, zijn:

Jaarlijkse keuringsplicht

Voor koelinstallaties die zijn gevuld met NH₃, CO₂ en koolwaterstoffen geldt, afhankelijk van de hoeveelheid koudemiddel, voortaan een jaarlijkse keuringsplicht. Deze geldt voor:

- Koelinstallaties met een inhoud van ten minste 10 kg kooldioxide
- Koelinstallaties met een inhoud van ten minste 5 kg koolwaterstoffen
- Koelinstallaties met een inhoud van ten minste 10 en ten hoogste 1500 kg ammoniak

In de jaarlijkse preventieve keuring wordt beoordeeld of de koelinstallatie goed en veilig functioneert en of onderhoud of reparatie nodig is:

- Voor koelinstallaties waarbij ammoniak als koudemiddel gelden de voorschriften 8.3.1 tot en met 8.3.5 van de PGS 13.
- Voor koelinstallaties met koolwaterstoffen gelden de voorschriften 8.3.1 tot en met 8.3.5 van de NPR 7600.
- Voor installaties met kooldioxide gelden de voorschriften 8.3.1 tot en met 8.3.5 van de NPR 7601.

De keuring dient uitgevoerd te worden tijdens het jaarlijkse onderhoud door installatie- en onderhoudspersoneel met een vakbekwaamheidscertificaat, in dienst bij het installatiebedrijf dat tevens het onderhoud uitvoert.

Vakbekwaamheidscertificaat

Installatie- en onderhoudspersoneel dat betrokken is bij het aanleggen, wijzigen, herstellen, onderhouden, demonteren en/of verwijderen van koelsystemen met NH₃, CO₂ of koolwaterstoffen dient over aangetoonde kennis en kunde te beschikken in de vorm van een vakbekwaamheidscertificaat.

Alleen personeel met een vakbekwaamheids-certificaat is gemachtigd om de jaarlijkse verplichte keuring uit te voeren tijdens het jaarlijks onderhoud. Voorheen moest deze keuring door een onafhankelijk deskundige worden uitgevoerd.

De eisen voor dit persoonsgebonden vakbekwaamheidscertificaat staan omschreven

in de PGS 13 (9.2), NPR 7600 (9.2) en NPR 7601 (9.2). Er kunnen aparte deelcertificaten worden behaald voor NH₃, CO₂ en koolwaterstoffen.

Het vakbekwaamheidscertificaat kan behaald worden bij opleidingscentrum GO^o. Meer informatie is te vinden op www.opleidingscentrumgo.nl.

Het certificaat wordt afgegeven in opdracht van de desbetreffende brancheorganisatie (in dit geval de NVKL). De certificeringsregeling is door de NVKL ondergebracht bij een volgens NEN-EN-ISO/IEC-17024 geaccrediteerde certificerende instelling. Door deze geaccrediteerde instelling wordt een register bijgehouden van gecertificeerde personen (www.certcheck.nl).

Zorgplicht eigenaar

De eigenaargebruiker heeft de zorgplicht dat het gebruik van een koelinstallatie nooit mag leiden tot een onnodig risicovolle situatie (art. 2.1). De eisen voor de jaarlijkse keuring vanuit het Activiteitenbesluit en de eisen voor de (her)keuring vanuit het Warenwetbesluit drukapparatuur vormen gezamenlijk een voldoende waarborg voor een veilig gebruik van koelinstallaties.

Het onderhoudsbedrijf beoordeelt op welke termijn de reparatie of het onderhoud moet worden uitgevoerd om de koelinstallatie goed en veilig te laten functioneren. Het onderhoud en de reparaties worden altijd in overleg met de eigenaar zo snel mogelijk uitgevoerd. Het is immers niet toegestaan dat het gebruik van een koelinstallatie leidt tot een onnodig veiligheidsrisico. Daarnaast leidt een onvoldoende functionerende koelinstallatie tot inkomstenderving voor de eigenaargebruiker.

Als uit de jaarlijkse preventieve controle blijkt dat de installatie leidt tot een onnodig veiligheidsrisico, wordt deze (tijdelijk) uit bedrijf genomen.

Logboeken

In de Activiteitenregeling is de eis opgenomen dat een logboek van de koelinstallatie aanwezig is.

De toezichthouder kan op grond hiervan beoordelen of de verplichte keuringen vanuit het Activiteitenbesluit en het Warenwetbesluit drukapparatuur, het jaarlijks onderhoud en de eventueel noodzakelijke reparaties zijn uitgevoerd.

Factsheet

Activiteitenbesluit

Handhaving

Als de toezichthouder constateert dat de keuringen en/of reparaties onvoldoende zijn uitgevoerd en sprake is van een reëel veiligheidsrisico, kan hij handhavend optreden. Van de toezichthouder wordt verwacht dat hij samenwerkt met de Inspectie SZW in verband met diens bevoegdheid voor het Warenwetbesluit drukapparatuur en omdat in dergelijke situaties sprake is van een veiligheidsrisico voor werknemers.

Vergunningsplicht

Voor koelinstallaties met meer dan 100 kilogram propaan of butaan geldt een vergunningplicht. Voor een koelinstallatie met meer dan 1.500 kilogram ammoniak gelden de eisen van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) naast de vergunningplicht.

Deze ondergrens was voorheen 400 kg. Het Bevi sluit nu aan op de bovengrens voor ammoniakkoelinstallaties van het Activiteitenbesluit. Dit is gebeurd met een wijziging van artikel 2 lid 1 onderdeel g van het Bevi. De meeste ammoniak koelinstallaties zijn categoriaal, waarvoor de afstanden uit het Bevi gelden (Regeling externe veiligheid inrichtingen). Er is daarvoor een tabel opgenomen met verschillende afstanden voor installaties met een leidingdiameter kleiner of gelijk aan 50 DN (Nominale Diameter) en 50 DN tot 80 DN.

Alleen hele grote koelinstallaties met meer dan 10 ton ammoniak zijn niet-categoriaal en daarvoor moet worden gerekend. In de praktijk is gebleken dat er ammoniakkoelinstallaties bestaan met een inhoud van minder dan 10.000 kg ammoniak, maar met een leidingdiameter groter dan 80 DN. Met de wijziging van de artikelen 4 en 15 van het Bevi is geregeld dat het risico voor leidingen met een diameter groter dan 80 DN berekend moet worden.

Energiebesparende maatregelen

Artikel 2.14 en 2.15 uit Afdeling 2.6 Energiebesparing stelt voorschriften voor het nemen van energiebesparende maatregelen en de informatieplicht.

Voor meer informatie over dit onderwerp

Neem contact op met de helpdesk via het contactformulier op de website: www.nvkl.nl/helpdesk.

Disclaimer

NVKL heeft dit factsheet met de grootst mogelijke zorg opgesteld. Desondanks kan NVKL niet instaan voor de volledige juistheid hiervan en aanvaardt zij geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden.

Postbus 190, 2700 AD Zoetermeer
T 088 - 40 08 490
E info@nvkl.nl
www.nvkl.nl